

[Lembourn.]

Det tredje område er spørgsmålet om undervisningen i grønlandsk i 3. real. Jeg har den opfattelse, at det er forkert, man ikke fastholder, at der undervises i grønlandsk i hele realskolen. Jeg ved meget vel, at man kan rette den indvending imod dette ønske, at man derved stiller de grønlandske realskoleelever over for at skulle tage eksamen i 4 sprogfag, medens de danske realskoleelever kun skal tage eksamen i 3. Det burde måske derfor i udvalget overvejes, om man kunne tænke sig at skabe en særlig realeksamen for de grønlandske elever, som ikke vil gå videre i gymnasiet, en eksamen, som ændrer kravet om obligatorisk undervisning i engelsk og tysk til kun at omfatte obligatorisk undervisning i ét af disse sprog; og gøre det andet valgfrit. Det er klart, at de elever, som vil gå videre i gymnasiet, må acceptere lovens krav om de 2 obligatoriske hovedsprog, men det kunne måske overvejes, at stille de elever, der ikke ønsker at gå videre, lige med danske realskoleelever, således at de kun skal til eksamen i 3 sprog.

Jeg regner med, at der er en rimelig mulighed for, at vi i udvalget kan blive enige om disse spørgsmål, og kan derfor anbefale lovforslaget til velvillig behandling.

Kjær Rasmussen: Jeg skal heller ikke holde nogen længere tale om lovforslaget, der vedrører Grønlands skolevæsen, men dog har jeg visse principielle betragtninger at fremføre.

Efter vor opfattelse burde der i lovforslaget være en bestemmelse om, at danske lærere, som søger ansættelse i Grønland, skal gennemgå et kursus i grønlandsk sprog og kultur. Vi kan ikke fortsat nøjes med det 8 dages kursus, der afholdes for undervisere, der agter sig til Grønland; det er ikke forsvarligt over for de udsendte lærere, der møder enorme kontaktvanskeligheder, og for grønlændernes vedkommende indebærer det, at undervisningen ret hurtigt præges af tomgang med tidligt indtrædende skoletræthed som følge. Jeg kan ikke på nuværende tidspunkt stå her og fortælle, om kursus skal have en varighed af 3 eller eventuelt 5 måneder, men der må i hvert fald gøres noget, og det skulle vel ikke være umuligt, at der på Danmarks lærerhøjskole kunne oprettes en slags lærestol i grøn-

landsk sprog og kultur. En sådan ordning ville afhjælpe en stor del af sprogproblemerne og dermed kontaktproblemet.

En væsentlig ting i lovforslaget er jo dette, at undervisningen i grønlandsk kan udskydes til begyndelsen af 3. klasse, såfremt et flertal af forældrene samtykker heri. Situationen taget i betragtning finder vi dette rimeligt, fordi gode kundskaber i dansk giver større frihed i henseende til valg af opholdssted og erhverv i hele riget.

I lovforslagets § 2, stk. 3, findes en bestemmelse om, at der på steder, hvor de fornødne lærerkårer og lokaler forefindes, kan oprettes børnehaveklasser. Nu tror jeg ikke, vi her skal beskæftige os med at fabrikere sovepuder, og derfor vil jeg foreslå, at dette „kan“ erstattes med et „skal“.

Det forekommer os ikke helt rimeligt, at lovforslaget går ind for en deling efter 5. klasse. Vi kan komme til at lovfæste noget her, som udviklingen vil være løbet fra i løbet af ganske få år. Se bare på udviklingen her i Danmark. Jeg skal ikke ved denne lejlighed starte nogen debat om den danske folkeskole; men det er jo sikkert det høje ting bekendt, at der i herværende lærerkredse foregår en meget livlig debat om tilvalgsskolen, der jo er en enhedsskoleform. I det kommende udvalg må vi overveje problemet delt-udelt skole meget nøje.

Jeg kan se, at man i lovforslaget fastholder de, skal vi sige latterligt små bøder, som forsømmelige forældre idømmes, hvis de glemmer at sende deres børn i skole. Taksterne er 1 kr. pr. dag, stigende til 3 kr. pr. dag i gentagelsestilfælde. Lad os nu lige få barnet sat i centrum, for det er jo barnets tarv, det gælder her. Vi må andetsteds se på rimeligheden af disse beløbs størrelser.

Der er en passus i § 32, stk. 2, sidste halvdel, som jeg simpelt hen ikke begriber. Det synes mig i bedste fald inderlig overflødig, men måske vil ministeren være i stand til at udlægge teksten. Efter min opfattelse lærer man reglerne for livet i et ordnet samfund i de timer, der er tillagt samfundskundskab.

Tinget behandler i øjeblikket forslag til lov om Grønlands landsråd, og der sker jo nok det, at landshøvdingen ikke mere skal være født formand for landsrådet. Men skulle vi ikke også her i skolelovsforslaget se at få afskaffet skoleinspektøren eller skole-